

IPS, LYMANTRIA, MOȘ CRĂCIUN

Ing. Casian Balabasciuc
Șeful Ocolului silvic Moldovița

Se apropie un nou sfârșit de an și odată cu el tot alaiul sărbătorilor de iarnă, atât de așteptate de mici și mari. Năvălesc iar în sufletele pline de speranță amintirile meselor mai încărcate ca de obicei, ale paharelor umplute și golite, ale colindelor și urărilor ce aduc farmecul miezului de iarnă. Și odată cu ele, amintirea lui Moș Crăciun reînvie în conștiința omului de rând, care așteaptă cu înfrigurare, atât la propriu cât și la figurat, darurile, dar mai ales brăduțul tradițional.

Blândul și bunul Moș Crăciun ar putea fi acuzat că a devenit unul dintre cei mai reductibili dăunători ai pădurilor de rășinoase. Poate că este chiar mai periculos decât *Ips* și *Lymantria* la un loc, pentru că dacă un atac slab până la moderat al celor două specii de insecte poate fi suportabil, atacul lui Moș Crăciun este de regulă fatal pădurii.

Ips și *Lymantria* sunt periculoase dacă se înmulțesc în masă. Moș Crăciun nu se înmulțește în masă, dar se dovedește mai greu de combătut. Atacă, de regulă, bradul. Poate că unii vor afirma că și așa desigururile ar mai trebui rărite. În fond, recoltarea pomilor de Crăciun ar putea fi asimilată unei lucrări de îngrijire a arboretelor tinere. Teoretic așa o fi, dar practic ... Pe noi practica ne omoară de fiecare dată. Moș Crăciun este o ființă foarte pretențioasă. Bradul pe care îl dorește trebuie să aibă o coroană simetrică și deasă. Să fie înalt încât să atingă cu vârful plafonul camerei căreia îi este destinat. Doamne ferește să nu aibă vreo crenguță uscată și nici nu se discută posibilitatea ca tulpina să fie rău conformată, să aibă mai multe vârfuri sau răni mai vechi. Aceste exemplare de brad, care prezintă asemenea defecte sunt niște rebuturi pe care Moș Crăciun le refuză sistematic și vor rămâne în teren să vegeteze în continuare dacă nu cumva moșul a apucat să le taie și să le abandoneze, nemulțumit, la fața locului. Deci ceea ce rămâne după trecerea lui Moș Crăciun este destinat să crească în continuare pentru a constitui în viitor falnicele păduri ale României!

Desigur nu se dorește întinarea faimei și reputației moșului. Aceste trăsături de dăunător al pădurii i le imprimă oamenii, cu egoismul lor. Cine are chef să se gândească la faptul că pomul de Crăciun, care este ținut în casă doar 2-3 săptămâni, după care este aruncat la gunoi, a trebuit să crească cel puțin 15 ani în care a scăpat de copitele vitelor ce păsunează prin păduri, de incisivii rozătoarelor, de insectele defoliatoare, de grindină, de ger, de loviturile butucilor sau ale arborilor doborâți în timpul exploatărilor? Este o întrebare tristă, ca și răspunsul ei: prea puțini. Supremul om trebuie să se simtă bine, să-și facă cheful, cum se mai spune, pentru că, în definitiv, vor crește alți brazi, nu?

Da, vor crește, dar cei 15 ani câți vor trebui ca un alt brăduț să ia locul celui sacrificat nu sunt nici ușori, nici puțini. Există unele nații care au avut răgazul să-și pună asemenea întrebări.

Și au ajuns la concluzia că este păcat să sacrifici un arbore pentru o plăcere efemeră. Chiar dacă se spune că atunci când românul vrea să se simtă bine nu-l poate opri nici măcar conștiința, acesta poate fi ajutat să o facă fără să tulbure armonia naturii. Și mă întreb dacă ar fi inoportun să-i fie puse la dispoziție omului doritor de frumos, în seara de Crăciun, aranjamente estetice din cedină de brad, mici jerbe aidoma celor atât de moderne în state civilizate precum Germania, Austria, Elveția. Sau chiar brazi plantați în vase speciale, care pot fi utilizați mai mulți ani la rând fără ca după sărbători să fie aruncați pe vârful mobilei de gunoi, ca niște culmi ale ignoranței și nepăsării. Aceste lucruri nu necesită mari investiții. Doar un dram de generozitate.